

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115222107
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8115222107.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: T. O. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, XXX XX L., právne zastúpený advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanej: U. G. - T. U. i U. G., so sídlom G. XX, XXX XX X., N.: XXXXXXXX, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 20C/348/2015-428 zo dňa 25.03.2022 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie odvolacieho konania z a m i e t a.
- II. O d m i e t a odvolanie proti výroku I..
- III. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. a III. v spojení s opravným uznesením zo dňa 15.02.2023 č.k. 20C/348/2015-491.
- IV. Žalovaná m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Vo svojom vyjadrení uviedla, že predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom sú: nezákonné rozhodnutie (príp. nesprávny úradný postup), vznik škody a príčinná súvislosť medzi namietaným nezákonným rozhodnutím (príp. nesprávnym úradným postupom) a vzniknutou škodou. Uvedené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu musia byť splnené kumulatívne.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol cit.:

„I. Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

II. Žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ustanovenia § 27 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z., podľa § 1 ods. 1 a § 1 ods. 2, podľa § 2, podľa § 4 ods. 1, podľa § 9 ods. 1, podľa § 10 a podľa § 20 Zákona č. 58/1969 Zb..

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že žalovaná so žalobou nesúhlasila. Vo svojom vyjadrení uviedla, že predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom sú: nezákonné rozhodnutie (príp. nesprávny úradný postup), vznik škody a príčinná súvislosť medzi namietaným nezákonným rozhodnutím (príp. nesprávnym úradným postupom) a vzniknutou škodou. Uvedené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu musia byť splnené kumulatívne. Pokiaľ ide o nezákonné rozhodnutie, tak podľa názoru žalovanej nie je možné za nezákonné rozhodnutie považovať žiadne rozhodnutie v trestnom konaní žalobcu, keďže žiadne rozhodnutie nebolo po svojej právoplatnosti zrušené pre nezákonnosť a nespĺňa preto atribúty nezákonného rozhodnutia tak, ako to vyžaduje vyššie citované ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Nezákonným je iba rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť a následne bolo zrušené, pričom muselo byť zrušené pre nezákonnosť. Pre existenciu nezákonného rozhodnutia nepostačuje len samotné zrušenie právoplatného rozhodnutia, k takémuto zrušeniu musí dôjsť pre jeho nezákonnosť. Súčasne nie je preukázané, že by akýkoľvek orgán v trestnom konaní nedovoleným spôsobom zasiahol do práv žalobcu. Pokiaľ tieto orgány vykonávali dôvodné procesné úkony predpokladané (dovolené) právnym poriadkom, pričom neprekročili zákonom stanovené medze, nie je možné hovoriť o nesprávnom postupe týchto orgánov. Postup orgánov v prípravnom konaní ešte nie je rozhodnutím o vine obvineného, ktorá sa v priebehu trestného konania dokazuje, resp. preveruje. Zastavenie trestného stíhania automaticky neznamená, že orgány činné v trestnom konaní postupovali nesprávne, resp. nezákonne, preto nemožno z uznesenia o zastavení trestného stíhania vyvodiť nezákonnosť ich rozhodovania, resp. nesprávnosť ich postupu. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva „ďalej je potrebné poznamenať, že skutočnosť, že bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby, sama o sebe neznamená, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné alebo od počiatku inak vadné. Dôkazné požiadavky, ktoré je potrebné splniť, aby mohla byť osoba uznaná vinnou (bežne označované ako dôkaz nad rozumnú pochybnosť), sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je potrebné splniť, aby osoba mohla byť trestne stíhaná (v tomto prípade sú bežne označované ako dôvodné podozrenie, že osoba spáchala trestný čin). Z tohto dôvodu teda môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré v súdnom konaní nevyústia v odsúdenie nad rozumnú pochybnosť.“ (rozsudok ESĽP Lavrechov vs. Česká republika zo dňa 20.06.2013, sťažnosť č. 57404/08) Žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co 251/2010- 103 z 22.05.2012, v ktorom súd dospel k záveru, že „v konaní nebolo preukázané porušenie základných zásad trestného konania vyjadrených v § 2 Tr. poriadku vyšetrovateľom alebo orgánov činných v trestnom konaní v medziach zákona, pričom uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia neboli v prípravnom konaní zrušené ako nezákonné a i keď v danom prípade bola trestná vec navrhovateľky postúpená súdom z dôvodu, že súd sa nestotožnil s právnou kvalifikáciou skutku prokurátorom v obžalobe postúpená Obvodnému úradu, Odboru všeobecnej a vnútornej správy B. na prejednanie a rozhodnutie o priestupku a následne bolo konanie o priestupku zastavené, pričom tento postup v zmysle ustálenej judikatúry má v zásade rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, nemožno pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktoré nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, vychádzať len z týchto uvedených dôsledkov zastavenia konania o priestupku bez prihliadnutia aj na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci.... nezákonnosť predmetného uznesenia o vznesení obvinenia navrhovateľky nemožno vyvodiť len zo skutočností, že následne bola trestná vec postúpená na prejednanie a rozhodnutie o priestupku, ktoré konanie bolo zastavené, pričom je potrebné vychádzať z toho, že nebolo zistené porušenie zásad trestného konania, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou a zo skutočností, že preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania vykonávaného pred súdom.“ Ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť voči uvedenému rozhodnutiu. Žalovaná tiež poukázala na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 165/2002, podľa ktorého „ústavní soud zdůrazňuje, že jeho rozhodnutí v této věci nelze v žádném případě interpretovat tak, že by každé vznesení obvinění, které nevyústilo v pravomocný odsuzující rozsudek, bylo možno paušálně považovat za nezákonné.“ Z obsahu obvinení, ako aj z obsahu ostatného spisového materiálu vyplýva existencia dôvodného podozrenia, že žalobca sa dopustil trestného činu a za daného stavu boli orgány činné v trestnom konaní povinné ho stíhať. V predmetnej trestnej veci žalobcu, pokiaľ došlo k zastaveniu trestného stíhania uznesením Okresného súdu Prešov sp.zn. 6T138/2005 zo dňa 29.07.2013, je typické, že trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené z dôvodu, že trestné stíhanie je premlčané. Zo systematického a jazykového výkladu súdom aplikovaného ustanovenia zákona č. 300/2005 Z.z. vyplýva, že premlčanie trestného stíhania je jedným z prípadov zániku trestnosti činu (vyplýva to výslovne z citovaného ustanovenia, ktoré je zaradené do tretej hlavy označenej ako „zánik trestnosti a trestu“). Z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu

Prešov sp.zn. 6T 138/2005 zo dňa 29.07.2013 vyplýva, že trestné stíhanie nebolo premlčané v čase vznesenia obvinenia ani v čase podania obžaloby, ale k premlčaniu došlo až počas súdneho konania, a to konkrétne dňa 27.08.2010. Z uznesenia o zastavení trestného stíhania v danej situácii preto nie je možné odvodiť nezákonnosť obvinenia, keďže uznesenie o zastavení trestného stíhania dôvodnosť obvinenia v žiadnom prípade nespochybňuje a trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že došlo k zániku trestnosti činu, a to po vznesení obvinenia. Žalobca mal možnosť napriek premlčaniu svojho trestného stíhania podľa citovaných ustanovení trvať na prejednaní svojej trestnej veci a mohol dosiahnuť oslobodzujúci rozsudok, pokiaľ si bol istý svojou nevinou. Nevyužitím tejto možnosti sám zmaril vecné prejednanie trestnej veci a možnosť jeho prípadného oslobodenia z iných dôvodov ako z dôvodov premlčania. V prípade, ak by trval na prejednaní svojej veci, aj v prípade odsudzujúceho rozsudku by mu nehrozil trest. Žalobca, pokiaľ by mienil svoj nárok odvodzovať od nezákonného rozhodnutia, nepreukázal využitie riadnych opravných prostriedkov voči rozhodnutiu, ktoré by prípadne považoval za nezákonné. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť a škodu žalovaná poukázala na ustanovenie § 151 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. (Trestný poriadok). Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že trovy obhajoby znáša sám žalobca a úmyslom zákonodarcu celkom zjavne nebolo a nie je zaväzovať štát na náhradu trov obvineného (obžalovaného). Pokiaľ by zákonodarca mal takýto úmysel, tak by to výslovne ustanovil v Trestnom poriadku či v zákone č. 58/1969 Zb. Uvedené zákonné ustanovenie vylučuje možnosť existencie priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním a trovami obhajoby. V prípade žalobcu nešlo ani o prípad nutnej obhajoby, a teda nebolo nevyhnutné, aby žalobca vynakladal prostriedky na svoju obhajobu. Bolo teda jeho slobodným rozhodnutím zvoliť si právneho zástupcu a takýmto spôsobom naložiť so svojím majetkom. V príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (príp. nesprávnym úradným postupom) by mohla vzniknúť iba taká škoda spočívajúca v trovách obhajoby, ktorá by predstavovala uhradenú odmenu a náhrady za skutočne vykonané a riadne vyúčtované úkony právnej služby. V opačnom prípade nemôže byť na úkor štátu, že žalobca prípadne uhradil odmenu a náhrady, na ktoré obhajcovi nárok nevznikol. Voči žalobcovi bolo vznesených niekoľko obvinení, o ktorých bolo vedené spoločné konanie. Trestná vec žalobcu, pokiaľ išlo o obvinenie K.W.-XX/C.-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, bola vylúčená na samostatné konanie (vylúčená časť bola ďalej vedená pod K.: L. - XX/XXXX a na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 31T 126/2008). K vylúčeniu veci došlo uznesením L. L. zboru, E. boja proti korupcii U., X. X. K.:L.-XX/X.XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. V prípade ostatných obvinení sa ďalej viedlo spoločné konanie a bola podaná spoločná obžaloba, o ktorej bolo konané na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 6T 138/2005, kde došlo uznesením zo dňa 29.07.2013 k zastaveniu trestného stíhania. Obhajca si v predmetných konaniach účtoval odmenu napriek vedeniu spoločného konania niekoľkokrát za každé obvinenie samostatne a vždy za totožné úkony právnej služby a v súvislosti s jednotlivými obvineniami podal žalobca voči štátu vždy samostatnú žalobu na náhradu škody. V súčasnosti je tak vedených niekoľko súdnych konaní o náhradu trov obhajoby za totožné úkony právnej služby majúcich pôvod v totožnom trestnom konaní. Žalobca bol trestne stíhaný na základe piatich obvinení a toto trestné konanie sa viedlo ako spoločné konanie (po čiastočnom vylúčení jednej z vecí na samostatné konanie boli predmetom spoločného konania 4 obvinenia), a teda išlo o konanie spojené zo zákona podľa § 20 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. Odmena obhajcu za úkony právnej služby preto mohla byť určená výlučne podľa § 17 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z.z., resp. podľa § 13 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z., a to tak, že obhajca mal pri výpočte odmeny vychádzať z tarifnej odmeny podľa veci, ktorej hodnota je najvyššia. Z porovnania trestných sadzieb trestu odňatia slobody, ktoré bolo možné uložiť, vyplýva vždy rovnaká 2 ročná maximálna sadzba trestu odňatia slobody, a teda obhajca mohol vychádzať pri určení výšky tarifnej odmeny z ktoréhokoľvek obvinenia, avšak odmenu a náhrady si mohol za úkon právnej služby účtovať iba raz. Podľa takto prezentovaného výkladu by mohla byť spomedzi označených žalôb na náhradu škody spočívajúcej v tarifnej odmene obhajcu JUDr. Igora Šafranka dôvodná iba jediná, pričom touto by mala byť zrejme tá, v ktorej sa uplatňuje odmena zaplatená z časového hľadiska ako prvá. Ak by sa súd s uvedeným výkladom nestotožnil, bude potrebné skúmať, s ktorým z 5 známych obvinení každý konkrétny úkon právnej služby súvisel a iba v prípade, ak by úkon súvisel výlučne s obvinením na základe uznesenia Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Z. K.: W.-XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, mohol by byť v tejto časti nárok dôvodný. Nie je možné pripustiť, aby si obhajca účtoval odmenu za totožný úkon právnej služby niekoľkokrát za každé obvinenie bez ohľadu na vecný súvis úkonu s obvinením. Žalovaná dala tiež do pozornosti, že obhajca si v prípade každého obvinenia uplatňoval odmenu za totožné úkony právnej služby aj po vylúčení veci, a to vo vzťahu k obvineniu, ktoré bolo vylúčené na samostatné konanie aj vo vzťahu k obvineniam, ktoré ostali v spoločnom konaní. Je zrejme, že úkony právnej služby po vylúčení veci sa nemohli dotýkať aj vylúčenej veci aj spojeného konania. Obhajca vo veci vykonával spoločné úkony týkajúce sa viacerých

spoluobvinených (žalobcu a T. Y. J.), a teda jeho odmena sa mala znižovať aj podľa § 17 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. , podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.05.2010 a v znení účinnom od 01.06.2010. Žalovaná spochybnila úkony, ktoré neboli v tabuľke, ktoré uviedla vo vyjadrení. K hotovým výdavkom a režijným paušálom uviedla, že mechanizmus, akým je vypočítaná náhrada hotových výdavkov na cestovné a náhrada za stratu času, je zmätočný, neprehľadný a nepreskúmateľný. Dochádza k uplatneniu parciálnych častí týchto výdavkov, a to buď vo výške 1 alebo 1 , avšak vôbec nie je zrejmé, ako došlo k určeniu tohto pomeru. Prípadné cesty museli byť vykonané aj v súvislosti s obhajobou spoluobvineného T. Y. J., ktorý sa na náhrade hotových výdavkov mal podieľať pomerne (viď citované ustanovenie). Obhajca mal navyše cestovať za účelom vykonania porady za klientmi (za T. Y. J., prípadne za žalobcom) a takýmto spôsobom si účtovať náhradu hotových výdavkov za cestovné a náhradu za stratu času, čo považuje žalovaná za neúčelné a takéto náklady je vylúčené prenášať na štát. V súvislosti s cestovaním obhajcu do L. dáva žalovaná do pozornosti, že obhajca má trvalý pobyt v L. (viď napr. osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty, prešovské evidenčné čísla vozidiel, s ktorými mal obhajca cestovať). Ak sa teda úkony právnej služby mali vykonávať v mieste trvalého pobytu obhajcu, žalovanej sa javí ako absurdné, aby za takéto úkony prislúchala náhrada za stratu času. Uvedené by nezodpovedalo účelu a charakteru inštitútu tejto náhrady. Označené cesty pritom nie vždy zodpovedajú jednotlivým úkonom právnej služby (dňa 11.04.2004 sa nemal podľa špecifikácie uskutočniť žiaden úkon právnej služby). Žalovaná namietala, že sa o daň z pridanej hodnoty zvyšuje iba odmena advokáta (obhajcu), nie náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. V niektorých trestných veciach žalobcu dochádzalo k úhrade trov právneho zastúpenia za žalobcu zo strany Odborového zväzu polície v SR. Žalobca nepreukázal úhradu uplatnenej sumy a nepreukázal, za ktoré konkrétne úkony právnej služby mal prípadne zaplatiť. Faktúry, ktoré žalobca doložil k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, nepreukazujú úhrady a už vôbec z nich nevyplýva, akého konkrétneho záväzku sa dotýkajú (trestná vec je identifikovaná len spisovou značkou, ktorá ako už žalovaná uviedla vyššie, sa vzťahovala na niekoľko obvinení, kde si obhajca účtoval odmenu vždy samostatne, a preto nie je preukázané, že sa faktúra vzťahuje práve k obvineniam, od ktorých je v tomto konaní odvodený nárok). Žalovaná poukázala na neurčitosť žaloby aj v časti uplatnených úrokov z omeškania, keďže tieto nie sú uplatnené v žiadnej matematicky vyčísliteľnej sume, v dôsledku čoho je petit nevykonateľný a žaloba je neúplná, nejasná, resp. nezrozumiteľná. Okresný súd L. rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.991,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.991,64 eur od 21. mája 2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a priznal žalovanej proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 59,08 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam tvrdil, že jediným dôvodom, pre ktorý bola jeho žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, bolo zistenie súdu prvej inštancie, že odmena za jeho obhajobu bola uhradená Odborovým zväzom polície Slovenskej republiky, pričom mal za to, že platby uhradené jeho obhajcovi je potrebné považovať za jeho platby. Súčasne pripomenul, že Odborový zväz polície Slovenskej republiky nebol s jeho obhajcom v žiadnom právnom vzťahu, z čoho vyplýva, že nemali žiadny právny dôvod platiť za seba, teda platili zaňho, a jeho obhajca nemohol tieto platby prijať a zúčtovať inak ako odmenu za obhajobu od neho ako svojho klienta, a preto sa domnieval, že ak mu chce peniaze vrátiť, jediný možný spôsob je predchádzajúca náhrada škody žalovanou. V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením žiadal, aby bolo o náhrade trov konania rozhodnuté podľa § 257 CSP a v dôsledku toho, aby žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania, keďže podľa neho predstavuje dostatočný dôvod hodný osobitého zreteľa skutočnosť, že na základe piatich obvinení trvajú trestné stíhania dvanásť rokov, pričom ani v jednej veci nebol uznaný za vinného. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Proti rozsudku v rozsahu výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.991,64 eur s príslušenstvom a výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s porušením práva na spravodlivý proces žalovaná tvrdila, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s otázkou, či v danej veci došlo ku kumulatívnej naplneniu všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti

štátu za škodu vo vzťahu k vznesenému obvineniu z 9. decembra 2003. Podľa žalovanej z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či žalobca využil možnosť podať voči tvrdenému nezákonnému rozhodnutiu opravný prostriedok a rovnako z neho nevyplýva, že by súd skúmal alebo sa zaoberal tým, či v prípade žalobcu bolo možné vzhľadom na prípadnú hodnú osobitného zreteľa vo vzťahu k vznesenému obvineniu. Mala za to, že ak bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené z dôvodu, že zanikla trestnosť činu v čase po vznesení obvinenia a po podaní obžaloby (t. j. nie z dôvodu, že sa skutok nestal, že skutok nie je trestným činom, že sa nedokázalo, že ho spáchal žalobca a pod.), o to dôraznejšie odmieta akékoľvek extenzívne výklady, že orgány činné v trestnom konaní vydali voči žalobcovi nezákonné rozhodnutie. Zároveň ako na osobitnú okolnosť, na základe ktorej nebolo možné na uznesenie o vznesení obvinenia nahliadať ako na nezákonné rozhodnutie, poukazovala na skutočnosť, že žalobca mal možnosť vyvrátiť dôvodnosť vzneseného obvinenia v prípade, ak by trval na vecnom prejednaní veci (bez hrozby trestu aj v prípade odsudzujúceho rozsudku). Za okolnosť svedčiacu v neprospech výkladu o nezákonnom rozhodnutí, ktorú súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nezohľadnil žalovaná považovala to, že trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené uznesením Okresného súdu Prešov, sp. zn. 6T 138/2005 z 29. júla 2013, z dôvodu premlčania trestného stíhania. Žalovaná tiež namietala, že v napadnutom rozsudku súd neozrejmil, akým myšlienkovým postupom sa riadil pri závere o dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu škody pri špecifickom zastavení trestného stíhania z dôvodu zániku trestnosti činu. Rovnako súd podľa názoru žalovanej neposkytol odpoveď na jej rozhodujúcu námietku, či postup obhajcu, ktorý trestnú vec pri výpočte odmeny napriek spoločne vedenému konaniu izoloval podľa jednotlivých obvinení, považoval z hľadiska potreby preukázania príčinnej súvislosti a z hľadiska škody ako takej, za vecne správny. Čo sa týka žalovanou namietaných nesprávnych skutkových zistení, za takéto považovala tvrdenie, že žalobcovi vznikla škoda vo výške 1.991,64 eur. V tejto súvislosti pripomenula, že v priebehu konania bolo podaním Odborového zväzu polície Slovenskej republiky z XX. H. XXXX preukázané, že tento subjekt na základe schválenej právnej ochrany uhradil za žalobcu náklady na právnu ochranu v celkovej výške 11.188,52 eur, a to v súvislosti so všetkými trestnými stíhaniami vedenými voči žalobcovi. Žalobca v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku tvrdil, že náklady na obhajobu uhrádzal sám postupne v rokoch 2004 a 2005 a tieto úhrady v celkovej výške 9.958,18 eur v podaní z 8. septembra 2016 aj špecifikoval. Avšak na pojednávaní konanom 7. novembra 2016 žalobca už pôvodne prezentované skutkové tvrdenia prostredníctvom svojho právneho zástupcu upravil tak, že trovy obhajoby uhrádzal „z požičaných peňazí, ktoré je povinný vrátiť“. Popritom žalovaná podotkla, že ak by teoreticky existoval záväzok žalobcu na náhradu zaplatenej odmeny voči Odborovému zväzu polície Slovenskej republiky, bol by premlčaný. Ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaná namietala, že omeškanie v prípade náhrady škody nastáva až okamihom neplnenia na základe judikovanej povinnosti, a preto nie je možné priznať nárok na úroky z omeškania. Na základe uvedených skutočností žalovaná žiadala odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietla, alternatívne aby rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne sám vo veci rozhodol. Zároveň žalovaná, v prípade potvrdenia rozsudku v merite veci, žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom rozsahu tak, že určí na plnenie podľa rozsudku 30-dňovú paričnú lehotu. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozhodol o podaných odvolaniach rozsudkom, č. k. 25Co/22/2017-343 z 27. marca 2018 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.991,64 eur s príslušenstvom a zrušil ho vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd zopakoval konštatáciu súdu prvej inštancie, v súlade s ktorou žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného od 1. júla 2004, a rovnako aj predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dostatočne dôvodila, že v zmysle právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi ako fyzickej osobe, bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dostatočne dospel aj k záveru, že došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom toto odôvodnenie vychádza z rozsudkov Najvyššieho súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozhodujúcim meradlom

opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného zákona (správne stíhania). Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že sa s touto konštatáciou v celom rozsahu absolútne stotožňuje, pretože vychádza zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v tomto prípade ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavení trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo, pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné stíhanie končí, a to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená (a to z akéhokoľvek dôvodu), že všetky trestné konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo, a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jedinca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení článku 46 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj vo všeobecnej rovine, a to v článku 1 ods. 1 základného zákona, teda princípov materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktnie dodržiavať právo jeho ideálnej interpretácie. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať, sťahovať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody v tomto prípade je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi, bola odčinená. V preskúmvanej veci preto odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v napadnutej časti správne aplikoval na daný prípad uvedené zákonné ustanovenia a správne posudzoval zodpovednosť štátu ako zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Vo vzťahu k výrokom, ktoré týmto rozsudkom zrušil, odvolací súd v odôvodnení tohto rozsudku uviedol, že podľa jeho názoru žalobca má nárok aj na ďalšiu náhradu, ktorá spočíva v náhrade trov konania, ktoré mu ako poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Mal za to, že náhrada škody zahŕňa aj odmenu za obhajobu, ktorá bola uhradená odborními. Vychádzal pritom aj z oznámenia Odborového zväzu polície Slovenskej republiky z 19. apríla 2016, podľa ktorého tento subjekt poskytuje finančné prostriedky na právne služby v rámci právnej ochrany svojím členom a predpokladá, že budú v jednotlivých prípadoch úspešní a súdom oslobodení a v takých prípadoch majú členovia povinnosť finančné prostriedky, ktoré sú im priznané ako odškodnenie za nezákonný postup štátneho orgánu vrátiť na účet fondu právnej ochrany. Z uvedeného potom vyplýva, že ak tieto finančné prostriedky budú žalobcovi uhradené, bude jeho povinnosťou tieto finančné prostriedky Odborovému zväzu polície Slovenskej republiky vrátiť. Námetka o možnosti premlčania tohto nároku vznesená žalovanou, je v tomto štádiu nedôvodná a predčasná. Úlohou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie v naznačenom smere a presne zistiť a ustáliť, aké sumy boli Odborovým zväzom polície Slovenskej republiky žalobcovi v súvislosti s jeho trestným stíhaním vyplatené, ako boli použité, akým spôsobom, prípadne komu inému boli uhrádzané, či žalobcovi, či priamo jeho advokátovi, ďalej, či v tomto prípade išlo o obhajobu iba jeho osoby, či aj o obhajobu iných osôb. Bude taktiež potrebné, aby tieto úkony obhajoby žalobca, na ktorom dôkazné bremeno zostáva aj podrobne špecifikoval. Taktiež bude potrebné posúdiť účelnosť týchto trov obhajoby žalobcu. Až následne bude môcť súd prvej inštancie rozhodnúť aj o výške požadovanej náhrady. Podľa názoru odvolacieho súdu, je tak základ nároku žalobcu daný. Proti rozsudku v celom rozsahu podala v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaná. Vo vzťahu k výroku, ktorým odvolací súd potvrdil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.991,64 eur s príslušenstvom namietala, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu

ešte nebola vyriešená. Vo vzťahu k výroku, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania namietala, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Čo sa týka namietaného porušenia práva na spravodlivý proces tvrdila, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej viacerými pre vec podstatnými a závažnými námietkami, ergo jeho rozhodnutie neposkytuje požadované zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Ďalej žalovaná prezentovala názor, že pre splnenie podmienky stanovenej v § 422 ods. 1 písm. a) CSP je potrebné vziať do úvahy nárok uplatnený žalobcom ako taký, ergo sumu 9.106,70 eur, nakoľko právne otázky, ktoré žalovaná v dovolaní formuluje (zodpovednosť štátu za škodu a nárok na náhradu škody, z nej vyplývajúci v prípade zániku trestnosti činu na základe premlčania trestného stíhania, nepodanie opravného prostriedku žalobcom), smerujú do základu nároku a budú mať v budúcnosti veľký význam nielen v tomto konaní (v časti, v ktorej má ďalej konať súd prvej inštancie), ale aj v ostatných konaniach žalobcu vedených proti žalovanej a rovnako aj v konaniach vedených L. Y. J. ako žalobcom proti totožnej žalovanej. Za otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená považovala dovolateľka otázku ne/zákonnosti trestného stíhania, ktoré bolo zastavené z dôvodu zániku trestnosti činu kvôli premlčaniu trestného stíhania. Mala za to, že závery o existencii nezákonného rozhodnutia v podobe obvinenia nie je možné rozhodne prijímať paušálne a automaticky, ale je potrebné, ba priam až žiaduce v každej veci prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu, obzvlášť v prípade žalobcu, nakoľko trestnosť činu zanikla v čase po vznesení obvinenia a po podaní obžaloby z dôvodu premlčania, nie z dôvodu, že sa skutok nestal, že skutok nie je trestným činom, že sa nedokázalo, že ho spáchal žalobca a pod., ale z dôvodu obligatórnej skutočnosti, ktorú musel nielen súd, ale i prokurátor rešpektovať. Podľa jej názoru by vylúčenie zodpovednosti štátu v prípade zániku trestnosti z dôvodu premlčania trestného stíhania malo byť motivované tým, že tieto okolnosti nepopierajú zákonnosť vedeného trestného stíhania, čo možno aplikovať aj pri posúdení podmienok existencie, resp. neexistencie nezákonného rozhodnutia. Navyše za osobitnú okolnosť, na základe ktorej nebolo možné na uznesenie o vznesení obvinenia nahliadať ako na nezákonné rozhodnutie označila aj skutočnosť, že žalobca mal možnosť vyvrátiť dôvodnosť vzneseného obvinenia v prípade, ak by trval na vecnom prejednaní obžaloby (bez hrozby trestu aj v prípade odsudzujúceho rozsudku), čo však nevykonal. Tvrdila, že až na základe ďalej vedeného trestného konania a jeho výsledku by bolo možné ustáliť, či vo veci žalobcu existuje také uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré má vlastnosti nezákonného rozhodnutia v zmysle súdmi aplikovanej judikatúry, teda či skutočne orgány činné v trestnom konaní postupovali pri vznesení obvinenia a trestnom stíhaní žalobcu chybne. Za otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu považovala žalovaná otázku nepodania opravného prostriedku. Pritom poukázala na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo 71/2008 z 30. septembra 2008 a sp. zn. 1Cdo 43/2008 z 29. júna 2010 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 173/2015 z 26. októbra 2016, v zmysle ktorých predpokladom vzniku zodpovednosti štátu z nezákonného rozhodnutia je vyčerpanie možnosti podať proti nezákonnému rozhodnutiu riadne opravné prostriedky a zároveň poznamenala, že žalobca v konaní nepreukázal využitie riadnych opravných prostriedkov voči rozhodnutiu, ktoré by prípadne považoval za nezákonné, čím nebola splnená zákonná podmienka a žalobcovi nebolo možné priznať akýkoľvek nárok na náhradu škody (ani v časti 1.991,64 eur). Na základe uvedených skutočností žalovaná žiadala dovolací súd, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (prípadne, aby zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak to považuje za potrebné a nápravu nemožno dosiahnuť inak), alternatívne aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietal. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozhodol o dovolaní žalovanej uznesením, sp. zn. 5Cdo 168/2018 z 29. júna 2020, tak že zrušil napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a odmietol dovolanie žalovanej vo zvyšku. V odôvodnení tohto uznesenia súd uviedol, že dovolateľka v odvolaní výslovne namietala, že súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku na náhradu škody nezohľadnil skutočnosť, že trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené z dôvodu, že zanikla trestnosť činu v čase po vznesení obvinenia a po podaní obžaloby pre premlčanie, ktorý dôvod podľa jeho názoru vylučuje zodpovednosť štátu. Napriek tejto pre posúdenie veci rozhodujúcej námietke ju neriešil ani odvolací súd. V odôvodnení jeho rozhodnutia nie je ani zmienka o tejto otázke. Odvolací súd v bodoch 17 a 18 svojho rozhodnutia posudzoval danosť zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia z pohľadu všeobecného, teda ak bolo trestné stíhanie zastavené. Nevyporiadal sa však už s konkrétnou námietkou, že v danom prípade bolo trestné stíhanie zastavené pre premlčanie trestnosti činu. Pre rozhodnutie je táto otázka kľúčová. Trestné konanie je postavené na zásade oficiality, takže orgány činné v trestnom konaní nesmú začať

trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti, ktoré robia trestné stíhanie neprípustným, čo je aj prípad, ak je trestné stíhanie premlčané (§ 9 ods. 1 písm. a) TP). Pokiaľ trestnosť činu zanikla pred uznesením o vznesení obvinenia sú orgány činné v trestnom konaní pri vznesení obvinenia konkrétnej osoby povinné dôsledne sa zaoberať otázkou dôvodnosti vzneseného obvinenia a ex offo preskúmať, či vedeniu trestného stíhania nebránia zákonné prekážky. Jednou z nich je nepochybne aj premlčanie trestného stíhania. V danom prípade však trestnosť činu v dôsledku premlčania trestného stíhania zanikla po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia a práve s touto námietkou sa sudy v základnom konaní nevyporiadali, neriešili ju vôbec. Naopak za nedôvodnú považoval dovolací súd námietku týkajúcu sa preukázania existencie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pretože zo spisu vyplýva, že dôkaz o podaní opravného prostriedku bol žalobcom produkovaný (č. I. 289) a doručený žalovanej. Žalovaná tento dôkaz nerozporovala (č. I. 293 - 294), a preto túto skutočnosť možno považovať za preukázanú. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je pre nedostatok dôvodov uvedených v bode 14. nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vada tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu. vo vzťahu k výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, dovolací súd konštatuje neprípustnosť dovolania. Poukazuje na rozhodnutie č. R 19/2017 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2017, podľa ktorého dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Dovolanie preto v tejto časti odmietol. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania. Odvolací súd uznesením zo dňa 06.05.2021, sp. zn. 11Co/17/2020 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.991,64 eur s príslušenstvom a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/167/2016 z 23. júla 2018, v odôvodnení ktorého súd uvádza, hoci analogická aplikácia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. g) zákona č. 514/2003 Z.z. by mohla na prvý pohľad evokovať záver podsúvaný žalobcom, t. j. že v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania právo na náhradu škody nevznikne len vtedy, ak trestnosť činu v dôsledku premlčania trestného stíhania zanikla po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia, zohľadnenie vyššie spomenutého spoločného zmyslu ustanovení § 8 ods. 6 písm. c) až g) zákona č. 514/2003 Z.z. nevyhnutne vedie ku konštatovaniu, že právo na náhradu škody nevznikne ani v situácii, ktorá nastala v prejednávanej veci, teda ak trestné stíhanie bolo premlčané už v čase vznesenia obvinenia. Zákon napokon aj v obdobnom prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu, že osoba nie je trestne zodpovedná (typicky pre nepríčetnosť osoby v čase spáchania činu) vznik práva na náhradu škody výslovne vylučuje bez zreteľa na to, že po správnosti obvinenie ani nemalo byť vznesené. Vychádzajúc z tohto porovnania sa potom popri názore, že v prípade zániku trestnosti činu z dôvodu premlčania trestného stíhania, ku ktorému došlo ešte pred vydaním rozhodnutia, bolo úmyslom zákonodarcu v predmetnom ustanovení právo na náhradu škody priznať, opodstatnenejším javí tvrdenie, že zákonodarca v skutočnosti s takouto situáciou pre jej neobvyklosť jednoducho nerátal. Ak už ale v praxi v súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia nastane, napr. z dôvodu neskoršieho prekvalifikovania skutku (ako tomu bolo v predmetnej veci), podľa názoru dovolacieho súdu niet rozumného dôvodu, pre ktorý by sa mala z hľadiska vzniku práva na náhradu škody posudzovať inak, ako prípad premlčania trestného stíhania, ku ktorému došlo až po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia. Opačný výklad, smerujúci v takýchto prípadoch k priznaniu práva na náhradu škody len s poukazom na zastavenie trestného stíhania a princíp prezumpcie neviny, celkom zjavne protirečí zmyslu a systematicke zákona č. 514/2003 Z.z. a jeho uplatnenie v praxi by mohlo viesť aj k odškodneniu skutočných páchatelov trestných činov, čo by bolo v priamom rozpore s dobrými mravmi ako aj so zásadou ex iniuria ius non oritur (z bezprávia nemôže vzniknúť právo). Pokiaľ teda žalovaná namietala, že v danom prípade bolo trestné stíhanie zastavené pre premlčanie trestnosti činu, odvolací súd považuje túto jej námietku za dôvodnú, a preto sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 1.991,64 eur s príslušenstvom. Zároveň odvolací súd uviedol, že za týchto okolností je právny záver vyslovený v jeho predchádzajúcom rozhodnutí vydanom v danej veci pre súd prvej inštancie irelevantný. Uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície

PZ Z. K.: W.-XX/C. - XXXX zo dňa X.XX.XXXX bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 29.7.2013, sp. zn. 6T/138/2005 bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené z dôvodu, že trestné stíhanie je premlčané. Žalobca pred podaním žaloby požiadal žalovanú, zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti SR, o náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku, a to písomným podaním zo dňa 18.11.2013. Nárok na náhradu škody žalobca špecifikoval ako náhradu trov obhajoby v sume 9.106,70 eura a súčasne požiadal o trovy predbežného prerokovania nároku vo výške 628,18 eura. Ministerstvo spravodlivosti SR, listom zo dňa 14.5.2014 žiadosť žalobcu o náhradu škody odmietlo. Odborový zväz polície Slovenskej republiky podaním zo dňa 19.4.2016 oznámil, že na základe schválenej právnej ochrany uhradil náklady za právnu ochranu v celkovej výške. Žalobca podaním zo dňa 8.9.2016 špecifikoval úhrady za obhajcu a to dňa 28.4.2004 zaplatil sumu 995,82 eura, dňa 6.9.2004 sumu 995,82 eura, dňa 29.3.2005 sumu 995,82 eura, dňa 5.4.2005 sumu 995,82 eura, dňa 10.5.2005 sumu 995,82 eura, dňa 14.6.2005 sumu 995,82 eura, dňa 4.7.2005 sumu 995,82 eura, dňa 8.8.2005 sumu 995,82 eura, dňa 23.9.2005 sumu 995,82 eura a dňa 4.10.2005 sumu 995,82 eura. Spolu 9.958,18 eura. Podľa peňažného denníka a výpisu z účtu na č.i. 171 - 173 žalobca uhradil obhajcovi spolu sumu 60000,- Sk (1.991,64 eura). Zvyšné sumy uvedené vyššie boli podľa výpisov z účtu uhradené Odborovým zväzom polície Slovenskej republiky.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil tým, že žalobca si podanou žalobou uplatnil proti žalovanej nárok na náhradu škody z právneho dôvodu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní je svojou povahou občianskoprávny vzťah. Vyššie citovaný zákon o zodpovednosti za škodu je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, a preto ak tento špeciálny zákon nemá vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom. Nárok na náhradu škody je potrebné vždy vopred prerokovať, a ak predbežné prerokovanie nevedie k uspokojeniu nároku, poškodený má právo obrátiť sa so svojim nárokom na súd. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu je objektívnou zodpovednosťou /bez ohľadu na zavinenie/, ktorej sa nie je množné zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom splnení troch podmienok, a to nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody. Všetky tieto podmienky musia byť splnené súčasne. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ Z. K.: W.-XX/C. - XXXX zo dňa X.XX.XXXX bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 29.7.2013, sp. zn. 6T/138/2005 bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené z dôvodu, že trestné stíhanie je premlčané. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí považoval za dôvodnú námietku žalovanej, že trestné stíhanie bolo zastavené pre premlčanie trestnosti činu, a preto nie je dôvodný nárok žalobcu na náhradu škody. Odvolací súd citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/167/2016 z 23. júla 2018, ktorý uviedol: „Hoci analogická aplikácia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. g) zákona č. 514/2003 Z.z. by mohla na prvý pohľad evokovať záver podsúvaný žalobcom, t. j. že v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania právo na náhradu škody nevznikne len vtedy, ak trestnosť činu v dôsledku premlčania trestného stíhania zanikla po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia, zohľadnenie vyššie spomenutého spoločného zmyslu ustanovení § 8 ods. 6 písm. c) až g) zákona č. 514/2003 Z.z. nevyhnutne vedie ku konštatovaniu, že právo na náhradu škody nevznikne ani v situácii, ktorá nastala v prejednávanej veci, teda ak trestné stíhanie bolo premlčané už v čase vznesenia obvinenia. Zákon napokon aj v obdobnom prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu, že osoba nie je trestne zodpovedná (typicky pre nepríčetnosť osoby v čase spáchania činu) vznik práva na náhradu škody výslovne vylučuje bez zreteľa na to, že po správnosti obvinenie ani nemalo byť vznesené. Vychádzajúc z tohto porovnania sa potom popri názore, že v prípade zániku trestnosti činu z dôvodu premlčania trestného stíhania, ku ktorému došlo ešte pred vydaním rozhodnutia, bolo úmyslom zákonodarcu v predmetnom ustanovení právo na náhradu škody priznať, opodstatnenejším javí tvrdenie, že zákonodarcu v skutočnosti s takouto situáciou pre jej neobvyklosť jednoducho nerátal. Ak už ale v praxi v súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia nastane, napr. z dôvodu neskoršieho prekvalifikovania skutku (ako tomu bolo v predmetnej veci), podľa názoru dovolacieho súdu niet rozumného dôvodu, pre ktorý by sa mala z hľadiska vzniku práva na náhradu škody posudzovať inak, ako prípad premlčania trestného stíhania, ku ktorému došlo až po právoplatnosti uznesenia o

vznesení obvinenia. Opačný výklad, smerujúci v takýchto prípadoch k priznaniu práva na náhradu škody len s poukazom na zastavenie trestného stíhania a princíp prezumpcie neviny, celkom zjavne protirečí zmyslu a systematike zákona č. 514/2003 Z.z. a jeho uplatnenie v praxi by mohlo viesť aj k odškodneniu skutočných páchatel'ov trestných činov, čo by bolo v priamom rozpore s dobrými mravmi ako aj so zásadou *ex iniuria ius non oritur* (z bezprávia nemôže vzniknúť právo)". Súd je viazaný vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí zo dňa 29.04.2020, sp. zn. 6Cdo/50/2019. Ustálená súdna prax považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Táto podmienka je pritom splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom ustanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybňuje. Pokiaľ je obvinený toho názoru, že trestné stíhanie bolo bez ohľadu na jeho premlčanie proti nemu vedené nedôvodne, nič mu nebráni, aby v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku ďalej trval na pokračovaní trestného stíhania a následne dosiahol taký výsledok trestného konania, ktorý bude znamenať jeho úplnú rehabilitáciu a zároveň mu otvorí cestu k náhrade škody vzniknutej v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Súd preto má za, že v danom prípade nebol splnený prvý predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody a to nezákonnosť rozhodnutia. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 a § 257 Civilného sporového poriadku s tým, že úspešnej sporovej strane teda žalovanej priznal plný úspech náhrady trov konania v rozsahu 100%.

7. Súd prvej inštancie zároveň zamietol návrh na prerušenie konania, pričom tento odôvodnil tým, že do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo zrušené nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. IV.ÚS 273/2021 návrh zamietol z dôvodu, že v tomto štádiu konania nie je zrejmé, či Najvyšší súd Slovenskej republiky po zrušujúcom rozhodnutí Ústavného súdu sa odkloní od vyššie citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu a na základe toho sa rozhodne aj predložiť vec veľkému senátu a z tohto pohľadu je prerušenie konania podľa súdu prvej inštancie nevhodné. Zároveň vzhľadom na viazanosť súdu rozhodnutím odvolacieho súdu a s poukazom na ním citované rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje súd prvej inštancie prerušenie konania za nedôvodné.

8. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie napáda v celom rozsahu, pričom poukazoval na predchádzajúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v posudzovanej veci pod sp.zn. 5Cdo/168/2018 z 29.06.2020, ktorým bol rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27.03.2018 vo vyhovujúcej časti zrušený. Odvolateľ je toho názoru, že ani odvolací súd vo svojom zrušovacom uznesení zo dňa 06.05.2021 ani prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku sa nevysporiadali s otázkou nastolenou uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 5Cdo/168/2018 z 29.06.2020, ktorým bol zrušený prvý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu z 27.03.2018, a to s otázkou premlčania trestného stíhania po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia vo vzťahu k nároku na odškodnenie za trestné stíhanie. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Cdo/167/2016 z 23.07.2018, na ktorý sa odvoláva odvolací súd v zrušovacom uznesení zo dňa 06.05.2021 ako aj prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku však posudzoval prípad, keď trestné stíhanie bolo premlčané už pred vznesením obvinenia. Ak došlo k premlčaniu trestného stíhania ešte pred vznesením obvinenia, tak žiaden orgán činný v trestnom konaní ani súd premlčanie nezavinili a nejde o následok jeho konania čo sa týka príčinnej súvislosti. Ak však došlo k premlčaniu trestného stíhania až po vznesení obvinenia, tak k tomu nemôže dôjsť inak ako minimálne nedbanlivostným zavinením orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu a len v príčinnej súvislosti s ich konaním, na ktorom sa obvinený nijakým spôsobom nepodieľa a takéto premlčanie trestného stíhania nie je v žiadnej príčinnej súvislosti ani s konaním obvineného ani obvinenému nemožno za takéto premlčanie trestného stíhania pripísať žiadne zavinenie. Premlčanie trestného stíhania po vznesení obvinenia nie je v takom prípade dôsledkom objektívnej skutočnosti, ale výlučne dôsledkom protiprávneho zlyhania štátnych orgánov, teda v konečnom dôsledku štátu ako žalovaného. Bolo by neprijateľným paradoxom, aby sa žalovaný zbavil svojej zodpovednosti tým, že porušil právo, keď svojím zavineným konaním spôsobil premlčanie trestného stíhania. Ohľadne

odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ uviedol, že ak by mal po 12 rokoch trestného stíhania iniciovať pokračovanie v trestnom konaní s niekoľko tisíc stranovým spisom a s predstavou, že sa bude konať ďalších x rokov, už žalobca nemal ani psychické ani fyzické sily. Poukázal pritom aj na dĺžku tohto konania, keď podstatnú časť jeho aktívneho života bol ponechaný na pospas moci štátu. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania za celé konanie. Zároveň predložil s podaným odvolaním aj návrh na prerušenie konania, ktorý odôvodnil tým, že nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky bude rozhodovať o veci tých istých strán založenej na totožných skutkových a právnych okolnostiach, ktoré bude potrebné opätovne posúdiť tú istú právnu otázku, a to dôvodnosť žaloby na náhradu škody, ak bolo trestné stíhanie premlčané, ale po vznesení obvinenia opätovne navrhuje konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle zrušovacieho nálezU Ústavného súdu Slovenskej republiky.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, pričom uviedla, že považuje názor súdu prvej inštancie v bode 32 napadnutého rozsudku za správny. Za pravdu žalovanej dávajú aj právne závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.04.2020 pod sp.zn. 6Cdo/50/2019, v ktorom zo skutkového stavu v bode 1.1 vyplýva, že „žalobca uviedol, že voči nemu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa ustanovenia § 158 ods. 1 písm./ Zákona č. 300/2005 Z.z. trestného zákona v platnom znení (ďalej len „trestný zákon“) a pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 trestného zákona podal proti nemu sťažnosť, ktorá bola 21.01.2004 zamietnutá prokurátorom P. obvodnej prokuratúry X. X.. Dňa 26.05.2005 bola Okresnému súdu Prešove podaná žaloba, a to obžaloba zo strany P. obvodnej prokuratúry X. X. pod č. C Uznesením Okresného súdu Prešov z 29.07.2013 sp.zn. 6T/138/2005 bolo trestné stíhanie žalobcu právoplatne zastavené z dôvodu premlčania trestného stíhania. Z obsahu citovaného uznesenia vyplýva, že posledným úkonom súdu, ktorý smeroval k trestnému stíhaniu žalobcu bolo podanie žaloby. Ďalším takýmto úkonom bolo nariadenie hlavného pojednávania na 16. a 17. februára 2012. Okresný súd Prešov zastavil trestné stíhanie žalobcu, pretože bolo premlčané, a to z dôvodu uplynutia zákonnej 5-ročnej premlčacej doby, čím došlo k zániku trestnosti činu“. To znamená za stavu, keď bolo trestné stíhanie zastavené po vznesení obvinenia odkázal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na právne závery žalobcom namietaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/167/2016, pričom konštatoval, že vzhľadom na vyššie uvedený výklad Najvyšší súd uzatvára, že dovolateľom nastolená právna otázka už bola dovolacím súdom, a to predovšetkým rozsudkom sp.zn. 1Cdo/167/2016 vyriešená tak, že rozhodnutie o zastavení trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania nemá rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť a teda v danom prípade nie je naplnený základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 Zákona č. 58/1969 Zb., t.j. zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Napokon žalovaná odmietla aj snahu žalobcu o dezinterpretáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Cdo/167/2016, z ktorého zvyrazňuje žalobca časť nepodstatnú. Z predmetného rozhodnutia totiž vyplýva, že v posudzovanom prípade nezákonné rozhodnutie, to znamená uznesenie o vznesení obvinenia nadobudlo právoplatnosť 23.12.2009, pričom trojročná premlčacia doba skutku teda činu, pred ktorý bolo voči nemu vznesené obvinenie začala plynúť v priebehu augusta 2005 a uplynula najneskôr 31. augusta 2008. So zreteľom na to, že v predmetnej veci trestnosť činu zanikla nepochybne ešte pred právoplatnosťou uznesenia o vznesení obvinenia mal za to, že nie je možné použiť ani spomínaný dôvod negatívneho vymedzenia nároku na náhradu škody. To znamená, že dovolateľ tvrdil, že už existujúca výluka zo zodpovednosti na jeho prípad nemôže dopadať práve z dôvodu, že trestný čin bol premlčaný ešte pred vznesením obvinenia respektíve právoplatnosťou uznesenia o vznesení obvinenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky k tejto námietke výslovne uviedol, že „právo na náhradu škody nevznikne ani v situácií, ktorá nastala v prejednávanej veci, teda ak trestné stíhanie bolo premlčané už v čase vznesenia obvinenia“, čím uzavrel, že otázka momentu premlčania pred alebo po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia nie je podstatná teda v oboch prípadoch zodpovednosť štátu za škodu nevzniká. K prerušeniu konania sa žalovaná vyjadrila, že nie je zrejmé, či Najvyšší súd Slovenskej republiky po zrušujúcom rozhodnutí Ústavným súdom Slovenskej republiky sa aj vo svojom ďalšom rozhodnutí odkloní od predchádzajúcich rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spôsobom, že vec predloží veľkému senátu, a preto by bolo prerušenie konania z pohľadu žalovanej nehospodárne.

10. Sporové strany podanie odvolacej repliky a dupliky v písomnej forme nevyužili.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP) Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu potvrdiť.

12. V zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP možno konštatovať, že procesné podmienky (podmienky konania) definuje samotný Civilný sporový poriadok (§ 161 ods. 1) ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania - t. j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu [právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu - vada tejto podmienky je však reglementovaná samostatne v ust. § 365 ods. 1 písm. c)], procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom a riadne plnomocenstvo zástupcu) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania. Určitou výnimkou je skúmanie splnenia podmienky všeobecnej miestnej príslušnosti a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktoré súd skúma len na námietku žalovaného pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí (§ 41 CSP). Zistenie nedostatku procesnej podmienky (ktorý je prítomný už v momente začatia konania alebo k nemu dôjde neskôr v priebehu konania) je procesnou úlohou súdu (bližšie k tomu pozri aj komentár k § 161). Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a jedine správne rezultuje do zastavenia konania. Nedostatky iných procesných podmienok sú odstrániteľné, a teda súd po zistení nedostatku procesnej podmienky sa pokúsi tento nedostatok odstrániť (vlastným postupom alebo výzvou strane sporu na odstránenie nedostatku). V prípade neodstránenia odstrániteľného nedostatku súd konanie zastaví (za výnimky z tohto pravidla však v určitej miere považujeme poplatkovú povinnosť, pri nesplnení ktorej v niektorých prípadoch súd konanie nezastaví, ako aj povinné zastúpenie advokátom, pri nedostatku ktorého nebude následkom zastavenie konania, ale neprihliadanie súdu na úkony strany, čo následne vyústi do straty sporu - pozri § 92 ods. 2). O vadu konania na súde prvej inštancie v podobe nedostatku príslušnosti súdu pôjde v prípade, keď v konaní neboli dodržané ustanovenia o vecnej príslušnosti, osobitnej výlučnej miestnej príslušnosti alebo kauzálnej príslušnosti (pozri ustanovenia § 12, § 20 - 33 a komentár k týmto ustanoveniam).

13. K posúdeniu odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu, spôsobujúceho porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces v zmysle ust. § 365 ods. 1 CSP písm. b), námietka nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu. Avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci

realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebolo odvolacím súdom zistené porušenie žiadneho čiastkového procesného práva odvolateľa.

14. K námietke inej vady ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci § 365 ods. 1 CSP písm. d) odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu. Žalovaný však v podanom odvolaní konkrétne pochybenie súdu prvej inštancie spadajúce pod uvedený odvolací dôvod „inej vady“ neuviedol, čo malo za následok, že na základe tohto odvolacieho dôvodu nemohlo dôjsť k preskúmaniu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

15. Keďže v podanom odvolaní žalobca opätovne navrhol prerušiť konanie, v tomto prípade odvolacie konania, až do ďalšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci, kde Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie odvolací súd v zhode s právnou argumentáciou súdu prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie odvolacieho konania z rovnakých dôvodov ako súd prvej inštancie, pričom navyše k uvedenému návrhu odvolací súd uvádza, že nie je zrejmé, či v odvolateľom uvádzanej veci po zrušení rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Najvyšší súd Slovenskej republiky prehodnotí svoj právny záver, ktorý sa odkláňal od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo sa rozhodne zotrvať na svojom predchádzajúcom právnom závere a vec predloží veľkému senátu v zmysle inštrukcie Ústavného súdu Slovenskej republiky. Predloženie veci veľkému senátu predpokladá skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zotrvá na svojom predchádzajúcom právnom závere, ktorý je rozporný so skoršou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Uvedenú skutočnosť však nie je možné automaticky predpokladať a z tohto dôvodu hodnotí aj odvolací súd návrh na prerušenie odvolacieho konania zo strany žalobcu ako nevhodný a nedôvodný. Prerušenie konania patrí medzi výnimočný inštitút civilného procesu, ktorého aplikáciu je potrebné veľmi citlivo zvažovať. Samotný dohad o možnom zotrvaní NSSR na svojom predchádzajúcom právnom závere po vydanom rozhodnutí ÚSSR je však v čase rozhodovania odvolacieho súdu založený iba na teoretickej rovine a nezakladá sa na preukázaní reálneho procesného postupu senátu NSSR smerujúceho k vyvolaniu konania pred veľkým senátom NSSR a tým podľa názoru odvolacieho súdu nepostačuje pre kladné vyhodnotenie návrhu na prerušenie odvolacieho konania.

16. Zároveň odvolací súd odmietol odvolanie proti výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrh na prerušenie konania pred súdom prvej inštancie tento zamietol, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 357 písm. n/ Civilného sporového poriadku, kde proti takémuto rozhodnutiu, ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol odvolanie nie je prípustné. V zmysle ustanovenia § 357 písm. n/ CSP je odvolanie prípustné iba v prípade, ak by súd prvej inštancie návrhu vyhovel a konanie prerušil.

17. K potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. odvolací súd navyše uvádza nasledovné.

18. Podstatnou v posudzovanej právnej veci bolo zodpovedanie otázky, či premlčanie trestného stíhania v štádiu po vznesení obvinenia vylučuje náhradu škody alebo ju nevylučuje. Svoj právny názor na túto skutočnosť už Krajský súd v Prešove ako súd odvolací vyjadril vo svojom zrušujúcom rozhodnutí sp.zn. 11Co/17/2020-383 zo dňa 06.05.2021, a to najmä v odstavci svojho rozhodnutia č. 13, kde poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/167/2016 z 23.07.2018. Tu je potrebné konštatovať, že vzhľadom na predmetné zrušujúce uznesenie bol súd prvej inštancie povinný rešpektovať právny názor nadriadeného súdu a z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne vo svojom rozhodnutí napadnutom odvolaním č.k. 20C/348/2015-428 zo dňa 25.03.2022 súd prvej inštancie konštatoval, že je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a navyše poukázal k rozhodnutiu, na ktoré poukázal odvolací súd aj na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí z 29.04.2020 sp.zn. 6Cdo/50/2019. Z tohto pohľadu možno konštatovať, že právny závery súdu prvej inštancie boli správne.

19. Čo sa týka odlišného posudzovania nastolenej právnej otázky tak ako ju špecifikoval odvolací súd v tomto rozhodnutí vyššie, odvolací súd uvádza, že samotné rozhodnutie 8Cdo/55/2019 z 26.08.2020, ktoré bolo zrušované rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 273/2021-41 zo dňa 07.12.2021 považuje odvolací súd za ojedinelé rozhodnutie, ktoré aj v zmysle predmetného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo natoľko výnimočné a odkláňajúce sa od ostatných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že takéto vydané byť nemalo a v prvom rade malo byť predložené veľkému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na základe § 48 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/167/2016 z 23.07.2018 a na odklonenie sa od týmto rozhodnutím prezentovaných právnych záverov odvolací súd ani toho času nevidí žiadne dôvody. Rovnako je možné konštatovať, že pokiaľ nezasadne veľký senát v zmysle ustanovenia § 48 ods. 1 Civilného sporového poriadku a neodkloní sa od predchádzajúcej ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré okrem iného reprezentujú aj rozhodnutia sp.zn. 1Cdo/167/2016 a sp.zn. 6Cdo/50/2019 nevidí odvolací súd priestor pre priklonenie sa k ojedinelému rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a právnym názorom v ňom uvedených pod sp.zn. 8Cdo/55/2019, ktoré bolo rozhodnutím Ústavného súdu zrušené a vrátené mu na ďalšie konanie. K uvedenému teda odvolací súd v rámci ním prezentovaných záverov dodáva, že sa plne stotožňuje s doterajšou ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ktorú reprezentujú aj rozhodnutia sp.zn. 1Cdo/167/2016 a 6Cdo/50/2019. Nastolená právna otázka už teda bola dovolacím súdom ustálená vyriešená týmito rozhodnutiami keď tento uzatvoril, že : „rozhodnutie o zastavení trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania nemá rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť, a teda v danom prípade nie je naplnený základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. - t. j. zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom.“ Niet žiadneho rozumného dôvodu aby uvedený právny názor nebolo možné aplikovať aj na posudzovaný prípad, keď trestnosť činu v dôsledku premlčania trestného stíhania zanikla po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na odôvodnenie svojho rozhodnutia v predmetnej veci č.k. 11Co/17/202-383 zo dňa 06.mája 2021 a to konkrétne na odstavce č. 13 odôvodnenia predmetného rozhodnutia v ktorom, už odvolací súd uviedol: „V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/167/2016 z 23. júla 2018, v odôvodnení ktorého súd uvádza, hoci analogická aplikácia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. g) zákona č. 514/2003 Z.z. by mohla na prvý pohľad evokovať záver podsúvaný žalobcom, t. j. že v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania právo na náhradu škody nevznikne len vtedy, ak trestnosť činu v dôsledku premlčania trestného stíhania zanikla po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia, zohľadnenie vyššie spomenutého spoločného zmyslu ustanovení § 8 ods. 6 písm. c) až g) zákona č. 514/2003 Z.z. nevyhnutne vedie ku konštatovaniu, že právo na náhradu škody nevznikne ani v situácii, ktorá nastala v prejednávanej veci, teda ak trestné stíhanie bolo premlčané už v čase vznesenia obvinenia. Zákon napokon aj v obdobnom prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu, že osoba nie je trestne zodpovedná (typicky pre nepričetnosť osoby v čase spáchania činu) vznik práva na náhradu škody výslovne vylučuje bez zreteľa na to, že po správnosti obvinenie ani nemalo byť vznesené. Vychádzajúc z tohto porovnania sa potom popri názore, že v prípade zániku trestnosti činu z dôvodu premlčania trestného stíhania, ku ktorému došlo ešte pred vydaním rozhodnutia, bolo úmyslom zákonodarcu v predmetnom ustanovení právo na náhradu škody priznať, opodstatnenejším javí tvrdenie, že zákonodarca v skutočnosti s takouto situáciou pre jej neobvyklosť jednoducho nerátal. Ak už ale v praxi v súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia nastane, napr. z dôvodu neskoršieho prekvalifikovania skutku (ako tomu bolo v predmetnej veci), podľa názoru dovolacieho súdu niet rozumného dôvodu, pre ktorý by sa mala z hľadiska vzniku práva na náhradu škody posudzovať inak, ako prípad premlčania trestného stíhania, ku ktorému došlo až po právoplatnosti uznesenia o vznesení obvinenia. Opačný výklad, smerujúci v takýchto prípadoch k priznaniu práva na náhradu škody len s poukazom na zastavenie trestného stíhania a princíp prezumpcie neviny, celkom zjavne protirečí zmyslu a systematike zákona č. 514/2003 Z.z. a jeho uplatnenie v praxi by mohlo viesť aj k odškodneniu skutočných páchatelov trestných činov, čo by bolo v priamom rozpore s dobrými mravmi ako aj so zásadou ex iniuria ius non oritur (z bezprávia nemôže vziť právo).“ Správne konštatoval aj súd prvej inštancie skutočnosť, že nič nebránilo žalobcovi, aby v zmysle § 9 ods. 3 trestného poriadku ďalej trval na pokračovaní trestného stíhania a následne dosiahol taký výsledok trestného konania, ktorý by znamenal jeho úplnú rehabilitáciu a zároveň tak otvoril cestu k náhrade škody vzniknutej v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním.

20. Z uvedených dôvodov keďže súd prvej inštancie správne dospel k vyššie uvedeným záverom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, pričom odvolanie žalobcu bolo vyhodnotené ako plne nedôvodné, a preto bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanej proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senátu Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).